

Maatschappelijke coalitie autobelastingen (MCA)

Elektrisch rijden voor iedereen

30 juni 2025

Uitgangspositie: Elektrificatie is de meest zekere en toekomstbestendige manier om ervoor te zorgen dat automobilititeit op termijn schoon wordt en ook in de toekomst betaalbaar blijft.

Uitdaging: Het is belangrijk dat de ingroei van nieuwe EV's in het wagenpark niet stopt en dat deze auto's vervolgens ook aantrekkelijk zijn en blijven voor de tweedehandsmarkt in Nederland. Daarnaast is de uitdaging om de ingroei van elektrische auto's niet alleen afhankelijk te laten zijn van het zakelijke wagenpark. Essentieel daarvoor is voorspelbaar, houdbaar lange termijn ondersteunend fiscaal beleid. Tegelijkertijd zorgt elektrificatie voor grote en structurele afname van autobelastingopbrengsten voor het Rijk, met name in het domein van het gebruik van auto's (bij brandstofauto's: accijnzen). Dat zorgt ervoor dat het huidige, op fossiele inkomsten gebaseerde, systeem van autobelastingen moet veranderen.

Probleem: Stimulering van EV is / wordt in rap tempo afgebouwd. Dat vertaalt zich nu al in aarzeling bij de particuliere en zakelijke consument om over te stappen op (nieuwe of gebruikte) EV en het sentiment rond EV is afgelopen periode steeds kritischer geworden. Anders dan gehoopt, is er zonder een vorm van stimulering van de overheid nog geen gezonde EV-markt. De eenzijdige focus van nationale en provinciale overheden op het op peil houden van de overheidsfinanciën dreigt de transitie naar EV te frustreren. Anno 2025 is slechts 6 procent van alle personenauto's op de weg elektrisch. De omslag naar een volledig elektrisch wagenpark gaat op dit tempo langer dan 2050 duren. Dat komt mede omdat een elektrische auto voor veel huishoudens op dit moment nog te duur is.

Oplossing: Wat zou de overheid moeten doen?

1. Zorg ervoor dat *schone* automobilititeit -op zowel de korte als de lange termijn- altijd loont en beleid niet (onbewust) de ingroei tegenwerkt. Zowel voor bedrijven als voor consumenten.
2. Zorg ervoor dat er in het (stimulerende) beleid zowel aandacht is voor de nieuwverkoop van schone automobilititeit, als voor de tweedehandsmarkt ervan.
3. Maak helder meerjarig beleid om EV's voldoende aantrekkelijk te houden in de bijtelling en MRB en wees daarin betrouwbaar. Geef rust en duidelijkheid aan de markt. De omslag naar EV prevaleert hier (tijdelijk) boven herstel van de overheidsfinanciën. Zorg dat de hoge aanschafprijs geen barrière vormt om een EV aan te schaffen.
4. Werk voor de langere termijn een nieuw en eerlijk stelsel van autobelastingen uit, met een toekomstbestendige en fraudebestendige grondslag waarin het gebruik wordt belast, dat tegelijkertijd ook een bijdrage levert aan het oplossen van het probleem rondom grondslagerosie.
5. In het lange termijn perspectief staat het handelingsperspectief van de gebruiker centraal, niet het op peil houden van de overheidsinkomsten. Belastingheffing op basis van gebruik blijft het meest krachtige en eerlijke principe om burgers en bedrijven weloverwogen mobiliteitskeuzes te laten maken, mobiliteit betaalbaar te houden en duurzame keuzes te belonen.
6. Als we willen dat EV het nieuwe normaal wordt, en dat willen we, dan zit dat niet alleen in de ratio. De beeldvorming rondom elektrisch rijden kan en moet beter, op basis van correcte informatie en een eerlijk verhaal. Zorg bijvoorbeeld voor goede informatie om de zorg over de prestaties van nieuwe en gebruikte accu's weg te nemen.
7. Zorg voor voldoende laadinfrastructuur met prijstransparantie aan de laadpaal.